ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

22451

මුදල් ඇමති වෙත

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින්

ඉදිරිපත් කරනු ලබන

වාර්ෂික වාර්තාව.

28 APR 2003

වර්ෂය

1961

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී, මුදල් ඇමති,
ගරු. ෆීලික්ස් ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මහතා,
කොළඹ.

මහත්මයාණනි,

මුදල් නීති පනතේ 35 (i) වගන්තියේ විධිවිධානයට අනුකූලව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය, එක්දහස් නවසිය හැට එකේ වර්ෂය තුළ බැංකුවේ කටයුතු පිළිබඳව, සම්පාදිත දොළොස් වැනි වාර්ෂික වාර්තාව, මම මේ සමඟ ඉදිරිපත් කරමි.

මේ වගට,
ඩී. ඩබ්ලිව්. රාජපතිරණ
අධිපති.

1962 මාර්තු 31 වැනි දින,
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දී ය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මුදල් මණ්ඩලය

(1961 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනට)

ඩී. ඩබ්ලිව්. රාජපතිරණ,
(අධිපති)

එච්. එස්. අමරසිංහ,
(මුදල් අමාත්‍යාංශයේ වැඩ බලන ස්ථිර ලේකම්)

ජේ. ත්‍යාගරාජා
(පත් කරන ලද සාමාජික)

1961 දෙසැම්බර් 31 වැනි දිනට සිටි ප්‍රධාන නිලධාරීහු

ඩබ්ලිව්. තෙන්නකෝන් ... ... **නියෝජ්‍ය අධිපති**

පී. එම්. ජයරජන්
ඩී. සී. ගුණසේකර } ... ... **අධිපතිවරුන්ගේ සහකාර**

එස්. ඩී. අමරසිංහ ... ... **ප්‍රධාන ගණකාධිකාරි**
බැංකු කටයුතු සහ ව්‍යවහාර මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව

පී. වී. එම්. ප්‍රනාන්දු ... ... **අධ්‍යක්ෂ**
බැංකු පරිපාලන දෙපාර්තමේන්තුව

ගාමිණී කොරයා ... ... **අධ්‍යක්ෂ**
ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

එච්. එල්. ඩී. සෙල්වරත්නම් ... ... **අධිකාරි**
සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල් දෙපාර්තමේන්තුව

ඒ. එච්. අබේනායක ... ... **පාලක**
විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුව

ඔ. බී. ගුණවර්ධන ... ... **අධිකාරි**
රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව

එස්. ඒ. පී. ජෝන්ස් ... ... **ලේකම්**
ලේකම් කාර්යාලය

එල්. ඒ. වීරසිංහ
ගණන් පරීක්ෂක
ලංකාණ්ඩුවේ ඔඩිටර් ජනරාල්

පටුන

සංඥාපනය **පිටුව**

I 1961 - ආර්ථික ප්‍රශ්න හා ප්‍රතිපත්ති .. 1

හැඳින්වීම .. 1
(1) 1961 ආර්ථික වර්ධනය .. 2
(2) 1961 ලංකාවේ විදේශීය ගෙවුම් තත්ත්වය .. 3
(3) අභ්‍යන්තර මූල්‍ය තත්ත්වය .. 8
(අ) රජයේ මුදල් පරිහරණයේ ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම .. 9
(ආ) වෙළෙඳ බැංකු ණයදීමේ ප්‍රසාරණාත්මක බලපෑම .. 18
(ඇ) මුදල් සැපයුමෙහි වැඩිවීම .. 21
(ඈ) මිල පැවැති පිළිවෙළ .. 22
(ඉ) පාලන විධිවිධාන .. 24

II 1961 - ආර්ථික හා මූල්‍ය හැඩගැස්ම .. 26

(අ) ජාතික නිෂ්පාදිතය සහ වියදම .. 26
(ආ) විදේශීය වෙළෙඳාම .. 55
(ඇ) මිල, වැටුප් හා රැකීරක්ෂා .. 66
(ඈ) මුදල් සැපයුම .. 73
(ඉ) බැංකු ගනුදෙනු හා ණය .. 77
(ඊ) රජයේ මුදල් පරිහරණය .. 90
(උ) ජාත්‍යන්තර ගනුදෙනු හා විදේශීය වත්කම් .. 104
(ඌ) කාර්මික සංවර්ධනයෙහි ප්‍රධාන ලක්ෂණ .. 111

III මහ බැංකුවේ ගිණුම් හා ගනුදෙනු .. 118

IV පෞද්ගලික .. 120

පළමුවැනි පරිශිෂ්ටය

(අ) 1961 ලංකා පාර්ලිමේන්තුව විසින් පනවන ලද, මහ බැංකුවේ සහ බැංකු සංස්ථා වල කටයුතු හා ගනුදෙනු වලට අදාළ ප්‍රධාන නීති වලින් උපුටාගත් කොටස් .. (i)
(1) 1961 අංක 7 දරන ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගම් පනත .. (i)
(2) 1961 අංක 29 දරන මහජන බැංකු පනත .. (ii)
(3) 1961 අංක 30 දරන විනිමය බිල්පත් (සංශෝධන) පනත .. (xvi)
(4) 1961 අංක 51 දරන බඳු සංචිත සහතික (සංශෝධන) පනත .. (xvii)
(5) 1961 අංක 65 දරන මූල්‍ය පනත .. (xviii)

(ආ) 1961 මුදල් මණ්ඩලය විසින් සකස් කර ගන්නා ලද ප්‍රධාන පාලන විධිවිධාන (xxviii)
(අ) අත්තිකාරම් සඳහා මහ බැංකු පොළිය .. (xxviii)
(ආ) ණය සඳහා වෙළෙඳ බැංකු පොළිය .. (xxix)
(ඇ) සංචිත අවශ්‍යතා - 'ඩී' සහ 'ඊ' රෙගුලාසිය .. (xxx)
ඇ (1) .. (xxxi)
ඇ (2) .. (xxxii)
(ඈ) සමුපකාර සමිතිවල හාවිතීය පොරොන්දු නෝට්ටු ඇපයට ගෙන මහ බැංකුව ගෙවන පොළී ප්‍රමාණය .. (xxxiii)
(ඉ) සංචිත අවශ්‍යතා 'ඩී' සහ 'ඊ' රෙගුලාසි .. (xxxiv)
(ඊ) එක්සත් ජනපදයේ ඩොලර් සඳහා මහ බැංකුවේ විනිමය ගාස්තු (xxxv)

දෙවැනි පරිශිෂ්ටය - සංඛ්‍යා ලේඛන සටහන්

මුදල් හා බැංකු ගනුදෙනු **සංඛ්‍යා සටහන**

මුදල් සැපයුම .. 1
මුදල් සැපයුම වෙනස්වීමේ හේතු .. 2
මහ බැංකුවේ ව්‍යවහාර මුදල් නිකුතුව .. 3
වෙළෙඳ බැංකුවල වත්කම් හා වගකීම් .. 4

සංඛ්‍යා සටහන

මහ බැංකුවේ වත්කම් හා වගකීම් 5
1961 දෙසැම්බර් 31 වෙනි දිනට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ගිණුම් - .. 6
මුදල් පොලී ප්‍රමාණය 7
බැංකු නිෂ්කාශන 8
වෙළෙඳ බැංකුවල සංචිත තත්ත්වය 9
මහ බැංකුව විසින් විදේශීය විනිමය මිලයට ගැනීම හා විකිණීම .. 10
බැංකු හර සහ තැන්පතු පිරිවැටුම 11
ලංකාවේ සංවර්ධන මුදල් සමායතනය - මුදල් ගනුදෙනු .. 12
රජයේ උකස් බැංකුව - දෙන ලද, බේරන ලද හා නොබේරන ලද ණය 13
කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික ණය දෙන ආයතනය - දෙන ලද,
බේරන ලද හා නොබේරූ ණය 14
ඉතිරි කිරීම් තැන්පතු හා ඉතිරි කිරීම් සහතික 15
ඉතිරි කිරීමේ හා ණය දෙන ආයතන - ණය ගැනීමේදී හා ණය දීමේදී
දැනට බලපවත්වන පොලී ප්‍රමාණයන් 16

රජයේ මුදල් පරිහරණය

ලංකාණ්ඩුවේ ආදායම සහ වියදම 17
ලංකාණ්ඩුවේ ආදායම 18
ලංකාණ්ඩුවේ වියදම 19
ලංකාණ්ඩුවේ ලැබීම් හා ගෙවීම් 20
ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා මුදල් ලැබෙන අයුරු .. .. 20 (අ)
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් 21
ශුද්ධ අය - වැය අතිරික්තය හෝ හිඟය 22
රාජ්‍ය ණය 23
රාජ්‍ය ණය අයිතිය .. .. 23 (අ)
තෝරාගත් රජයේ සුරැකුම් පත් මිල හා පොලී 24

විදේශීය මුදල් පරිහරණය

1959 - 1961 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය .. .. .. 25 (අ)
1961 ගෙවුම් ශේෂය (කාර්තු වශයෙන්) .. .. 25 (ආ)
1961 ගෙවුම් ශේෂය (ප්‍රදේශ හා මුදල් කලාප වශයෙන්) .. 25 (ඇ)
1950 - 1961 සඳහා ගෙවුම් ශේෂය .. .. .. 25 (ඈ)
ලංකාවේ විදේශීය වත්කම් 26

විදේශීය වෙළෙඳාම

විදේශීය වෙළෙඳාම - වටිනාකම, පරිමාව සහ මිල 27
මහ බැංකු වෙළෙඳ මිල දර්ශකය - අපනයන 28
මහ බැංකුවේ වෙළෙඳ මිල දර්ශකය - ආනයන 29
මහ බැංකුවේ වෙළෙඳ දර්ශක - වටිනාකම 30
වෙළෙඳ භාණ්ඩ සම්බන්ධව, ලංකාණ්ඩුවේ ජාත්‍යන්තර
වෙළෙඳාම - (ප්‍රදේශ හා මුදල් කලාප වශයෙන්) 31

වැටුප් හා මිල

තෝරාගත් අපනයන භාණ්ඩයන්ගේ කොළඹ වෙළෙඳ මිල .. 32
තෝරාගත් අපනයන භාණ්ඩයන්ගේ නැ. වි. ස. මිල 33
(සෑම වර්ගයකම මිල සාමාන්‍යය)
කොටස් මිල දර්ශකය 34
කොළඹ නගරයේ ජීවන වියදම් දර්ශකය 35
පඩි පාලක සභා කර්මාන්තයන්හි කම්කරුවන්ගේ අවම
වැටුප් ප්‍රමාණයන් 36
රජයේ සේවකයන්ගේ අවම වැටුප් ප්‍රමාණයන් 37

රැකී රක්ෂා සඳහා ලියා පදිංචි වූවෝ

රැකී රක්ෂා කාර්යාලයන්හි රැකී රක්ෂා සඳහා ලියා පදිංචි වූවෝ .. 38

තෙවැනි පරිශිෂ්ටය – සටහන්

	සංඛ්‍යා සටහන
මුදල් සැපයුම	1
මුදල් සැපයුම සකස් වන පිළිවෙළ	2
ඉතිරි කිරීමේ තැන්පතු සහ ඉතිරි කිරීමේ සහතික	3
ආණ්ඩුවේ ආදායම හා වියදම	4
රජයේ ශුද්ධ අය – වැය අතිරික්තය හෝ හිඟය	5
රාජ්‍ය ණය සැකැසුම	6
රාජ්‍ය ණය අයිතිය	7
ලංකාවේ විදේශීය වත්කම්	8
භාණ්ඩ අපනයන හා ආනයන	9
අපනයන ආනයනයන්ගේ වටිනාකම	10
අපනයන මිල	11
ආනයන මිල	12
විදේශීය වෙළෙඳ අනුපාතය	13
වෙළෙඳ ශේෂය – මුදල් කලාප හා ප්‍රාදේශීය ගණ අනුව	14
කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය	15
කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය හුවමාරු භාණ්ඩ ගණ වශයෙන්	16
වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශක අංක	17
කොටස් මිල දර්ශක	18
දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය හා ආදායම	19
දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ කාර්මික සැකසුම්	20

හැදින්වීම

1949 අංක 58 දරන මුදල් නීති පනතේ 35 වැනි වගන්තිය අනුව, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කැරෙන දොළොස් වැනි වාර්ෂික වාර්තාවයි මේ. එකී වගන්තිය අනුව මුදල් මණ්ඩලය විසින් මහ බැංකු තතු පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාවක් ද මුදල් වර්ෂය තුළ මුදල් මණ්ඩලය විසින් සකස් කර ගන්නා ලද ප්‍රතිපත්ති හා විධිවිධාන පිළිබඳ සමාලෝචනයක් ද, එවැනි ප්‍රතිපත්ති හා විධිවිධාන සකස් කර ගැනීමට තුඩු දුන් ආර්ථික හා මුදල් පිළිබඳ කරුණු සම්බන්ධ විග්‍රහයක් ද, මුදල් වර්ෂය අවසාන වී මාස තුනක් ඇතුළත – එනම්, මාර්තු 31 වැනි දිනට පළමුව මුදල් ඇමති තුමා වෙත ඉදිරිපත් කොට පළ කළ යුතුය.

බැංකුවේ මුදල් වර්ෂය ලිත් වර්ෂය වේ. මේ වාර්තාව, ප්‍රධාන වශයෙන්ම 1961 වර්ෂය සම්බන්ධයෙනි.